

AKTUALITY A PERSONÁLIE – CURRENTS NEWS AND PERSONALS

Jan Pavelka (29. 4. 1959 – 8. 12. 2013) Život a dílo

Začátkem prosince 2013 opustil náš reálný svět po delší těžké nemoci můj bratr, který zasvětil velkou část svého života ptactvu a také ostatní živé přírodě nejen na Valašsku.

ŽIVOTOPISNÁ DATA

Honza se narodil ve Vsetíně. Oba jeho rodiče pocházeli z Velkých Karlovic. Ve Velkých Karlovicích-Léskovém u prarodičů spolu se mnou a dalšími sourozenci často v dětství pobýval a blíže tam poznal přírodu, která mu velmi učarovala.

Po maturitě na gymnáziu ve Vsetíně (1978) vystudoval učitelství matematiky a biologie pro 5. až 12. ročník na Pedagogické fakultě v Ostravě (1983), v letech 1983–1988 vyučoval biologii a matematiku na Masarykově gymnáziu ve Vsetíně. Od roku 1988 se stal profesionálním pracovníkem ochrany přírody. V letech 1988–1990 ještě pracoval na oddělení ochrany přírody Okresního vlastivědného muzea Vsetín, v období 1990–1991 pak na tehdejší Krajském středisku památkové péče a ochrany přírody v Ostravě (nyní AOPK). V roce 1991 složil na Ostravské univerzitě doktorát z biologie, psychologie, pedagogiky a obhájil rigorózní práci z výzkumu ptáků v karpatském jedlobukovém pralese Razula. Od roku 1992 byl pracovníkem referátu životního prostředí Okresního úřadu ve Vsetíně až do zrušení této instituce v roce 2002. Zde připravil podklady pro vyhlášení řady nových chráněných území především v okolí Vsetína. Od roku 2003 až téměř do svého úmrtí pracoval na oddělení ochrany přírody Odboru životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Zlínského kraje ve Zlíně.

Již od svých 11 let se Jan Pavelka aktivně zajímal o přírodu a fotografování. Ve 14 letech se zapojil do Mezinárodního mapování hnízdního rozšíření ptáků v ČSSR. Od 16 let organizoval výzkum ptáků v celém okrese Vsetín. Napsal desítky populárních článků a odborných prací o ptácích, orchideích a ochraně přírody.

Je hlavním spoluautorem jedné knihy, přičemž autorsky se podílel ještě na dalších třech knižních titulech. Ve své odborné práci se dlouhodobě zaměřoval na sledování vývoje populací ptáků a orchidejí na Valašsku, na fotodokumentaci přírody a krajiny, potravní ekologii pěvců. Z ptáků se specializoval především na lesní horské druhy – na *lejska malého* a *bělokrkého*, *strakapouda bělohřbetého* a *budníčka zeleného*. V posledních letech se mimo jiné věnoval i etologii některých obratlovců, dále také jejich srovnávací a evoluční psychologii. Jan Pavelka byl velkým znalcem ptačích hlasů – u drobných ptáků vyskytujících se v horách a podhůří patřil v detailnosti těchto znalostí k nejlepším u nás.

Od roku 1979 byl členem odborné organizace pro výzkum a ochranu ptáků – České společnosti

Foto č. 1. Na odchytové akci *Acrocephalus* v Bartošovicích asi v roce 1988, autor neznámý.

ornitologické. V letech 1978 až 1999 byl také kroužkovatelem ptáků – spolupracovníkem Kroužkovací stanice Národního muzea. Jako pomocník kroužkovatele a i jako kroužkovatel se zúčastnil koncem 70. a v 80. letech 20. století několikrát hromadných odchytových a kroužkovacích akcí *Acrocephalus* na Heřmanickém rybníku u Ostravy nebo na Dolním bartošovickém rybníku v Bartošovicích.

Honza měl v době svých studií v Ostravě a ještě do konce 80. let 20. století velký organizační a publikační podíl na činnosti Severomoravské pobočky České společnosti ornitologické (ČSO) v Ostravě. Byl členem výboru a také členem redakční rady časopisu *Acrocephalus*. Psal pravidelně zápisy ze schůzí a byl také několik let členem celostátního výboru České společnosti ornitologické.

Dlouhodobě se zúčastňoval svými terénními průzkumy i svým organizačním podílem na pokrytí regionu na celostátních monitorovacích programech. Z nich nejvýznamnější byly tři atlasy hnízdního rozšíření ptáků v Československu a později v České republice. V programu soustavného sledování stavů běžných ptačích populací se podílel na jejich monitorování v rámci Jednotného programu sčítání ptáků, kde v letech 1989–2006 sčítal ptactvo na 5 transektech na Vsetínsku.

Záhy po změně společenských poměrů u nás se v roce 1990 zapojil do celoevropského projektu významných ptačích území v oblasti Valašska a Beskyd. Na základě dlouhodobého sledování jeho a dalších spolupracovníků – ornitologů v oblasti připravil podklady k vyhlášení a spolupracoval na vymezení hranic dvou evropských ptačích oblastí – Horní Vsacko a Beskydy. Podílel se také na dlouhodobém monitoringu obou ptačích oblastí, stejně jako na cílených sledováních chrástala polního v 90. letech 20. století ve valašské části CHKO Beskydy.

Své odborné znalosti a erudici uplatňoval i v činnosti nevládních ochrannářských organizací. Ještě při studii na gymnáziu se stal členem TISu – Svazu pro ochranu přírody a krajiny. Po jeho zrušení komunistickou státní mocí vstoupil v roce 1981 do Českého svazu ochránců přírody, kde zůstal členem až do roku 2010.

Foto č. 2. Přestávka při kosení na jalovcové pastvině nad Peciválkou v Halenkově v září 1997 spolu s Alešem Vašátem.

Foto č. 3. Momentka z dovolené na Mazurských jezerech v Polsku v srpnu 1998.

Ve své činnosti neopomíjel ani výchovu mladé generace k ochraně přírody. Pro školy prováděl přednášky i exkurze, nezištně i mimo svoji pracovní dobu pomáhal učitelům svými znalostmi o ptácích, přírodě a chráněných územích v okolí jejich školy, obce, města i ve valašském regionu. Právě potřeba poskytnout ucelený přehled o přírodě regionu pro školy i přírodemilovnou veřejnost byl jedním z hlavních motivů jeho rozhodnutí připravit a vydat knihu „Příroda Valašska“.

V roce 2006 se mu narodili synové Ondřej a Vojtěch, kteří právě v roce 2013 nastoupili do 1. třídy základní školy. Uvědomoval si, že v důsledku nemoci nebude mít možnost sledovat jejich další krůčky. Proto se jim snažil věnovat do poslední chvíle, dokud mu síly stačily. Tři poslední roky života trávil mnoho času se svými sourozenci –

sestrou Eliškou, bratry Karlem a Toníkem a jejich rodinami. Ti mu byli největší oporou v překonávání jeho nemoci v posledních chvílích jeho života.

SMĚRY ODBORNÉHO ZÁJMU

Diplomovou práci vypracoval na téma „Bionomie a potrava mláďat lejska bělokrkého“. V 80. letech 20. století se věnoval především kvantitativním studiím ptáků hlavně v lesních – především v přírodních ekosystémech. Stěžejní jsou jeho sledování hnízdní a mimohnízní avifauny jedlobukového přírodního lesa Razula ve Velkých Karlovicích, který byl nejdéle sledovaným přírodním lesem v České republice (práce citované na konci článku pod pořadovými čísly 7., 11., 14., 16. a 21.). Mapovací metodou sledoval také hnízdní společenstva ptáků v jedlobučinách Kutaný, Vachalka a Brodská (25. a další pouze v rukopisech). Významné jsou také jeho práce publikující jeho sčítání mimohnízní a jarní avifauny na dvou transektech v obci Velké Karlovice (7., 13. a 15.).

Poměrně důležitou oblastí jeho odborného zájmu byly průzkumy potravy mláďat ptáků pomocí metody tzv. krčních prstenců – z velké části šlo o spolupráci s Františkem Korytářem z Velkých Karlovic – šlo o druhy *lejska bělokrkého*, *l. černohlavého*, *l. malého* a *l. šedého*, *roryse obecného*, *budníčka lesního*, *červenky obecné*, *konipasa horského*, *pěnice černohlavé*, *pěvušky modré* a *rehka domácího*. Získané poznatky byly použity v 2. vydání Fauny ČSR – Ptáci 3/I. a II. Sběry v terénu prováděl F. Korytář, rozборы a determinaci nasbíraného materiálu J. Pavelka (některé výsledky těchto sledování jsou uveřejněny v citacích prací pod č. 17., 18. a 20.).

Mimo zmíněná témata se věnoval sledování výskytu a ekologie dalších asi 40 ptačích druhů v okrese Vsetín. Významná jsou jeho zjištění výskytu budníčka zeleného (*Phylloscopus trochiloides*) v širší oblasti Beskyd i analýza výskytů druhu do roku 1991 v celé České republice (1., 4., 5., 26.

a 33.). Z celkových dosud potvrzených 24 zjištění tohoto druhu v ČR mimo Krkonoše pozoroval sám nebo jako spoluautor tento druh 9× – tedy více jak třetinu! (Faunistická komise ČSO).

Od roku 1988 se věnoval na Valašsku také shromažďování údajů o dalších vzácnějších druzích fauny a flóry v souvislosti se svou prací profesionálního ochránáře a se záměrem na sestavení později vydané komplexní publikace shrnující poznatky o valašské přírodě. Kromě ptáků se nejvíce zaměřoval na orchideje, kde získal z mnoha valašských lokalit dlouholetá kvantitativní data o počtech kvetoucích jedinců. Z dalších živočišných skupin evidoval výskyty obojživelníků, plazů a velkých šelem. Udržoval kontakty s mnohými specialisty na jednotlivé skupiny živočichů po celé České republice.

V rámci své práce se podílel na vyhodnocování škod způsobených šelmami na území okresu Vsetín mimo hranice CHKO Beskydy. V rámci programu péče o krajinu zajišťoval údržbu chráněných území v okrese Vsetín mimo CHKO ať soukromníky, vlastníky nebo organizacemi ČSOP. K rezervacím zajišťoval inventarizační průzkumy – vyhledával specialisty, kteří je pak realizovali. Mnohé inventarizační průzkumy sám ve svém volném čase provedl.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Většinu jeho publikovaných odborných článků, krátkých sdělení, populárně naučných článků i sdělení v denním tisku lze najít na stránkách České zoologické bibliotéky po zadání jeho jména a příjmení do vyhledávače (www.biblioteka.cz). Spolu s veřejně nepublikovanými materiály v jím sestaveném přehledu a došetření některých zde chybějících prací je zatím známo 184 jeho sdělení různého charakteru včetně TV relací, kde vystupoval.

Výběr hlavních odborných článků

Z celkového množství citací delších a středních článků i krátkých sdělení jsem vybral následující seznam nejvýznamnějších 33 odborných prací zahrnující různá témata ornitologického zájmu Jana Pavelky (viz konec příspěvku). Mnohé odborné poznatky získané v terénu jsou však soustředěny pouze v závěrečných rukopisných zprávách deponovaných ve fondu bývalého Okresního úřadu Vsetín ve Státním okresním archívu a od roku 2003 také na Krajském úřadu Zlínského kraje, případně na Správě CHKO Beskydy. Tyto materiály však nejsou uvedeny v publikovaném přehledu odborných sdělení.

Knihy

Jan Pavelka se podílel také na vydání některých knižních děl. Tím nejdůležitějším je kompendium *Příroda Valašska* o 568 stranách (z toho 64 stran barevných příloh), jehož je prvním ze dvou editorů. Dílo vyšlo v roce 2001 a bylo výsledkem jeho dlouhodobé práce v propagaci přírody na Valašsku. Na zpracování jednotlivých kapitol se podílelo přes 50 odborníků z biologie, geologie, archeologie, geomorfologie, klimatologie a ochránářské praxe. Honza byl autorem nebo spoluautorem 10 z celkových 27 textových kapitol knihy, do níž také poskytl vlastních 99 černobílých a 159 barevných fotografií.

Foto č. 4. Při exkurzi v rezervaci Gálovské lúky v Huslenkách v CHKO Beskydy v květnu 2000.

Autorsky rovněž bratr participoval na přípravě dalšího komplexního díla o Valašsku v rámci Edice Vlastivěda moravská, vydávané Muzejní a vlastivědnou společností v Brně. Kniha s názvem „Okres Vsetín. Rožnovsko, Valašskomeziříčsko, Vsetínsko“ vyšla v roce 2002. V 964 stránkovém díle doplnil kapitolu Ochrana přírody.

Jan Pavelka byl také autorem kapitoly Chráněná území okresu Vsetín v knize „Zlínsko: Chráněná území ČR“, svazek II, vydaného Agenturou ochrany přírody a krajiny v roce 2002 a spolu se mnou se podílel i na připomínkování podobné publikace pro oblast Moravskoslezského kraje (část CHKO Beskydy).

Poslední knihou, na níž se bratr podílel, byla učebnice „Zoologie“ od Vladimíra Zicháčka určená především pro studenty gymnázií i jiných středních škol. Ve 2. vydání knihy z roku 2012 je autorem dvou kapitol a věcného rejstříku. Byl také jedním ze sedmi lektorů knihy.

Krátká sdělení a další odborné články s botanickou a ochranářskou tematikou včetně rukopisů
Zde se jedná o krátké zprávy o výskytu ptáků a články sdělující poznatky z chování a způsobování škod u krkavce velkého na mláďatech ovcí či o škodách způsobených velkými šelmami, především medvědem hnědým, na Valašsku. Rovněž se zabýval výskytem kormorána velkého v naší oblasti na tahu a v zimě a jeho škodách na rybníčním hospodaření. Často jde o rukopisy deponované na bývalém Okresním úřadu Vsetín. Jde o přehledy existujících maloplošných i navrhovaných chráněných území, přehled křovinatých biotopů, případně mokřadů v okrese Vsetín. Také jde o zprávy ze sledování výskytu *chřástala polního*, *křepelky polní*, *pěnice vlašské* a dalších ptačích druhů na Valašsku v rámci činnosti ZO ČSOP Orchidea Vsetín, které připravil s dalšími spoluautory. Část zpráv tvoří sledování výskytu orchidejí v PR Ježůvka, případně na dalších místech okresu. Na Správě CHKO Beskydy nebo v deponátu dokumentů Okresního úřadu Vsetín jsou uloženy jeho inventarizační průzkumy flóry a fauny v maloplošných chráněných územích na Valašsku. V letech 2005 a 2006 provedl Jan Pavelka opakované sledování ptactva – tentokrát inventarizační ornitologický průzkum jedlobukových pralesů Kutany ve Vsetínských vrších a Razula v Javorníkách. Ty již nebyly veřejně publikovány. Spolu s nepublikovanými rukopisy je v této oblasti známo asi 71 titulů.

Metodické, organizační a informační články

Nemalou část publikovaných sdělení Jana Pavelky tvoří různé metodické, informační a organizační články na poli ornitologie či v oblasti ekologické výchovy. Velkou část z nich tvoří zápisy ze schůzí Severomoravského ornitologického klubu v Ostravě nebo z činnosti Ornitologického klubu při tehdejší Okresní vlastivědné muzeu ve Vsetíně. Také informoval třeba o odchytové akci *Acrocephalus* na Heřmanickém rybníku a v Bartošovicích nebo o prázdninovém setkání mladých přírodovědců Krajského domu pionýrů a mládeže Ostrava v Ostravici na Kobylíku. Tato publikační činnost spadá do období 1983–88. Celkem je v těchto tématech známo 43 článků.

Popularizační články a televizní relace

Popularizační články se týkaly různých aspektů ochrany ptáků i jiných druhů živočichů a rostlin. Také se zabýval propagací důležitosti ekologické výchovy mladé generace pro budoucí ochranu přírody nebo informoval o soutěži SOČ na vsetínském gymnáziu. Mnohé články byly uveřejněny v novinách (Ostravský večerník, Nová Svoboda, Nové Valašsko a Naše Valašsko) nebo v časopisech (Veronika, Živa a *Acrocephalus*). Část těchto příspěvků tvoří také 5 krátkých televizních reportáží hlavně o zajímavých druzích ptáků, které byly vysílány v hlavním večerním zpravodajství televize Nova v letech 2001 a 2002.

Propagační ochranářské tiskoviny

Na poli tzv. ochranářské propagace se podílel na vypracování a vydání celkem 16 propagačních tisků, z toho se 9 materiálů týkalo přímo ptáků.

V rámci spolupráce s bývalým Krajským domem pionýrů a mládeže v Ostravě připravil k tisku v letech 1979 a 1980 příručky ve formátu A5 s názvem „Ochrana ptactva v době hnízdění“ (33 s.) a „Ochrana ptactva v zimě“ (13 s.). Prvně jmenovaná příručka se dočkala v roce 1980 i druhého vydání.

Foto č. 5. Na vrcholu Velkého Rozsutce v Malé Fatře v srpnu roku 2002.

V rámci své činnosti v ZO ČSOP 76/06 Orchidea Vsetín vyhotovil v letech 1994–2001 k vydání černobílé nebo celobarevné letáky s texty, z nich některé vyšly později znovu v reprintech (Ptačí budky, Ptačí krmítka, Chřástal polní, Křepelka polní, Bolševník velkolepý, Ochrana křovin – hnízdiště vzácné fauny, Orchideje a jejich ochrana, Pod jednou střechou, Chraňme mokřady, Chraňme naše sovy, Ptáci na krmítku, Chraňme naše orchideje, Pěstujme přirozený les a Chraňme naše krásné orchideje).

ZÁVĚR

Jan Pavelka odešel předčasně od rozdělané práce – za svůj život nashromáždil mnoho údajů o svých pozorováních přírody kraje, v němž se narodil. Velká část z nich bohužel nebyla zpracována do veřejné publikační formy. Naštěstí většinu svých zápisků a údajů vložil do celostátní databáze ochrany přírody, kterou aktivně využívají zaměstnanci správ CHKO, městských i obecních úřadů a dalších. Řada z nich se také objevila v knize Příroda Valašska. Spolupracoval s řadou specialistů – zoologů, botaniků i geologů.

Byl přemýšlivý, veselý a kamarádské povahy. Mezi kolegy ornitology a ochranáři byl velmi oblíben. Nezištně a obětavě pomáhal studentům při vypracovávání jejich středoškolských odborných prací. Bývalí studenti ze vsetínského gymnázia ještě teď vzpomínají, jak je v městském parku vedle školy učil poznávat hlasy ptáků. Nemálo z jeho studentů a kamarádů jsou odborníky ve svém oboru. Mnohým z nich byl hlavním impulzem k nasměrování zájmu o ptactvo a jeho výzkum. Někteří z nich jsou nyní úspěšnými vědci známými nejen u nás, ale i v Evropě.

KAREL PAVELKA
(dle podkladů Jana Pavelky, sestry Elišky Hořanské a vlastních znalostí)

LITERATURA K ŽIVOTU A DÍLU JANA PAVELKY

PAVELKA K. (2013): Zemřel dr. Jan Pavelka (29.4.1959–8.12.2013). *Acrocephalus* (Ostrava), 28 (2013): 65–69, příloha IV.

PAVELKA K. (2014): Jan Pavelka a ptactvo Velkých Karlovic. 5–23 pp. In: J. a K. PAVELKOVI, GERÁT R. VELÍČKA J. (2014): Z fauny Horního Vsacka a Kysuc. Edice Soláň, 64 pp. Sdružení pro rozvoj Soláně

Přehled odborných článků z oboru ornitologie – články jsou seřazeny dle posloupnosti let jejich vydání

1. PAVELKA J. (1979): Pozorování budníčka zeleného (*Phylloscopus trochiloides* Blyth.) v Západních Karpatech. *Zprávy MOS*, roč. 37: 134–136.
2. PAVELKA J. (1983): Příspěvek k rozšíření strakapouda bělohřbetého, *Dendocopos leucotos*, Bechst.) a datlíka tříprstého, *Picoides tridactylus* (L.) na Vsetínsku. *Sylvia*, č. 22: 61–68.
3. PAVELKA J. (1983): Hnízdění bionomie lejska bělokrkého, *Ficedula albicollis* Temminck. Diplomová práce. Katedra biologie Pedagogické fakulty v Ostravě, 56 pp.
4. PAVELKA J. (1986): Další výskyt budníčka zeleného, (*Phylloscopus trochiloides* /Sundevall, 1838) v Československu. Another occurrence of Greenish Warbler, (*Phylloscopus trochiloides* /Sundevall, 1838) in Czechoslovakia. *Čas. Slez. Muz. Opava* (A), roč. 35: 287–288.
5. PAVELKA J. (1987): K problematice výskytu budníčka zeleného, *Phylloscopus trochiloides* (Sundevall, 1838). *Acrocephalus* (Ostrava), č. 9: 31–34.
6. PAVELKA J. (1987): Ptáci společenstva v jedlobukovém pralese Razula v mimohnízdním období. (The bird communities in fir - beech primeval forest Razula in out breeding time.) *Čas. Slez. Muz. Opava* (A), roč. 36, s. 159–168.
7. PAVELKA J. (1987): Ptáci v pralese Razula v podzimním a zimním období. *Zprav. Okresního vlastivědného muzea ve Vsetíně*, 1987: 40–42.
8. PAVELKA J. (1987): Vyhledávání hnízd a kroužkování mláďat lejska malého (*Ficedula parva* Bechst.). *Acrocephalus* (Ostrava), č. 9: 26–30.
9. PAVELKA J. (1988): Hnízdění ornitocenóza v lužním lese u řeky Odry. (The bird community in a lowland forest near the river Odra.) *Zprávy MOS*, roč. 46: 115–118.
10. PAVELKA J. (1988): Hnízdění ornitocenózy parku Komenského sady v Ostravě. The breeding bird communities in the urban park of Komenského sady in Ostrava. *Čas. Slez. Muz. Opava* (A) roč. 37: 267–273.
11. PAVELKA J. (1988): Podzimní a zimní ornitocenózy v karpatském jedlobukovém pralese. (The autumn and winter bird communities in the Carpathian fir - beech primeval forest.) *Čas. Slez. Muz. Opava* (A), roč. 37: 147–159.
12. PAVELKA J. (1989): Poznámky k hnízdění avifauně v lužním lese u Odry. *Acrocephalus* (Ostrava), č. 11: 44–46.
13. PAVELKA J. (1989): Ptáci společenstva v obci Velké Karlovice. (The bird communities in the village of Velké Karlovice.) *Zprávy MOS*, roč. 47: 75–91.
14. PAVELKA J. (1990): Experience from application of mapping method to native forests Abieto-Fagetum. In: ŠTASTNÝ K. & BEJČEK V. (eds): Bird Census and Atlas Studies. Prague, Czechoslovakia Bird Census and Atlas Studies, 1989: 3–96.
15. PAVELKA J. (1990): Srovnání zimní avifauny na dvou biotopech v podhorské obci. (Vergleich der Winter-Vogelfauna in zwei Biotopen des Gebirgsdorfes.) Ptáci v kulturní krajině, 2. díl, pp. 253–263.
16. PAVELKA J. & PAVELKA K. (1990): The bird communities in Abieto-Fagetum virgin forests (Western Carpathians). In: ŠTASTNÝ K. & BEJČEK V. (eds): Bird Census and Atlas Studies. Prague, Czechoslovakia: Bird Census and Atlas Studies, 1989, pp. 291–293.
17. PAVELKA J. (1990): Potrava mláďat lejska černohlavého (*Ficedula hypoleuca* Pall.). (Composition of the diet of the Pied Flycatcher young.) *Čas. Slez. Muz. Opava* (A), roč. 39: 271–275.
18. PAVELKA J. & KORYTÁŘ F. (1990): Potrava mláďat rorýsa obecného (*Apus apus* L.). (Nestlingsnahrung des Mauerseglers *Apus apus* L.) *Tichodroma*, č. 3: 145–149.
19. PAVELKA J. (1991): Ornitologická oblast CHKO Beskydy. *Acrocephalus* (Ostrava), č. 13: 3–7.
20. PAVELKA J. & KORYTÁŘ F. (1991): Potrava mláďat budníčka lesního, *Phylloscopus sibilatrix* (Bechst.). (Diet of the Wood Warbler young.) *Čas. Slez. Muz. Opava* (A), roč. 41: 83–85.
21. PAVELKA J., MACEČEK M. & PAVELKA K. (1991): Hnízdění avifauna v jedlobukovém pralese Razula v letech 1978–1982. (The breeding birds in the virgin forest Razula in the years of 1978–1982.) *Zpravodaj Okresního vlastivědného muzea ve Vsetíně*, 1991: 39–42.
22. PAVELKA J. & MACEČEK M. (1992): Hnízdění avifauna na haldě u dolu Petr Bezruč v Ostravě. (The breeding bird communities on spoils after black coal deep mining in Ostrava.) *Acrocephalus* (Ostrava), č. 14: 50–54.
23. PAVELKA J. (1992): Významné ptáčí území CHKO Beskydy. IBA Beskydy Protected Landscape Area. Významná ptáčí území v České a Slovenské republice. Sborník referátů ze semináře Československé sekce ICBP Třeboň, 24.–25. března 1992, pp. 91–98.
25. PAVELKA J. (1992): Avifauna navrhovaného CHÚ Vachalka u Karolinky. *Zpravodaj Okresního vlastivědného muzea ve Vsetíně*, 1993: 42–45.
26. FLOUSEK J. & PAVELKA J. (1993): Budníček zelený (*Phylloscopus trochiloides*) v Československu. *Sylvia*, roč. 29: 57–68.
27. PAVELKA J. & KAŠPAR T. (1993): Výskyt a hnízdění strnada zahradního (*Emberiza hortulana* L.) v okolí Valašského Meziříčí. *Moravský ornitolog*, 1993 (3): 19–20.

28. PAVELKA J., PAVELKA K. & DVORSKÝ M. (1995): Početnost populací hnízdní avifauny v okrese Vsetín. *Zpravodaj Okresního vlastivědného muzea ve Vsetíně*, 1995: 36–38.
29. ŠEVČÍK J., PAVELKA J. & MACEČEK M. (1996): Hnízdní bionomie lejska bělokrkého (*Ficedula albicollis*) v lužním lese na Ostravsku. (Breeding bionomy of the Collared Flycatcher (*Ficedula albicollis*) in a floodplain forest in the Ostrava region.) *Sylvia*, roč. 32 (1): 29–39.
30. KONDĚLKA D. & PAVELKA J. (1997): Čáp černý (*Ciconia nigra*) v okrese Vsetín. *Čas. Slez. Muz. Opava (A)*, roč. 46: 185–187.
31. HONZA M., LITERÁK I., PAVELKA J. & FORMÁNEK J. (2000): Postbreeding occurrence of the Marsh Warbler *Acrocephalus palustris* in Reedbed Areas in the Czech Republic and its Migration to Africa. *Ökologie der Vögel (Ecology of Birds)*, 22, pp. 119–129.
32. KRÁL M., ADAMÍK P., KRAUSE F., KRIST M., STŘÍTESKÝ J., BUREŠ S., ŠEVČÍK J., PAVELKA J., ČERVENKA P., NEORAL E.† & KOŠŤÁL J. (2011): Fenologie lejska bělokrkého (*Ficedula albicollis*) na Moravě. (Phenology of the Collared Flycatcher (*Ficedula albicollis*) in Moravia.) *Sylvia*, č. 47: 17–32.
33. PAVELKA K. & PAVELKA J. (2012): Další pozorování budníčka zeleného (*Phylloscopus trochiloides*) v moravských Západních Karpatech. (Further records of the Greenish Warbler (*Phylloscopus trochiloides*) in the Moravian Western Carpathians.) *Acta Carpathica Occidentalis*, č. 3: 131–134.